

Statisztikai tájékoztató

Zala megye, 2012/3

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	5
Beruházás	6
Ipar	6
Építőipar.....	8
Lakásépítés.....	9
Turizmus	10
Közúti közlekedési balesetek	11

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

Zala megyében az első három negyedévben a gazdasági és a társadalmi folyamatok változatos képet mutattak. A természetes népmozgalmi folyamatok révén a lélekszám fogyása nem állt meg, üteme azonban nem változott az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. A munkaerőpiaci helyzet romlott, a foglalkoztatottság csökkent, miközben több a munkanélküli a megyében. Az álláskeresőket jelentős része egy évnél hosszabb ideje nem talált munkát. A keresetek szintje az átlagosnál nagyobb emelkedés ellenére még mindig jelentős lemaradást mutat az országoshoz képest. Elsősorban a kft-k számottevő gyarapodásának köszönhetően nőtt a vállalkozások állománya. Beruházásokra a tavaly ilyenkorinál lényegesen többet fordítottak a megyei székhelyű szervezetek, az összeg nagysága országos kitekintésben azonban továbbra is a legalacsonyabbak közé tartozott. Az ipari teljesítmény elmaradt az előző év azonos időszakától, az export csökkenését ugyanis a belföldi bevételek növekedése nem tudta ellensúlyozni. Az építőipar helyzete valamelyest kedvezőbbben alakult, s a szerződésállomány nagysága is javulást jelez előre. Tovább tart a lakáspiaci recesszió a megyében, az új lakások száma elmaradt a tavaly ilyenkoritól, emellett a kiadott építési engedélyek szintén romló tendenciát mutat. A kereskedelmi szálláshelyeken a hazai és a külföldi vendégek is kevesebb éjszakát töltöttek, ennek ellenére az egységek bevételei növekedtek. Több baleset történt a megye közútjain, s a szigorítások ellenére az ittas állapotban előidézettek száma is emelkedett.

Demográfiai helyzet

Az első három negyedévben az országban 3,6%-kal több gyermek született és 1,1%-kal emelkedett az elhunytak száma az előző év azonos időszakához viszonyítva. A változások következtében a természetes népességfogyás üteme számottevően lassult.

Zala megyében az átlagosnál kedvezőtlenebb folyamat figyelhető meg. A népmozgalmi események hatására a lélekszám fogyása nem állt meg. 2012. első kilenc hónapjában 1 593 gyermek született és 2 944-en hunytak el. Az élveszületések száma 0,9%-kal, a halálozásoké ennél kisebb mértékben, 0,5%-kal csökkent, így a népességfogyás mértéke a tavaly ilyenkoréhoz hasonlóan alakult.

Az első három negyedévben országosan nem változott, Zala megyében viszont csökkent a házassági kedv. Összesen 741 pár kötött házasságot, ami 3,3%-kal kevesebb az előző évinél.

Munkaerőpiac

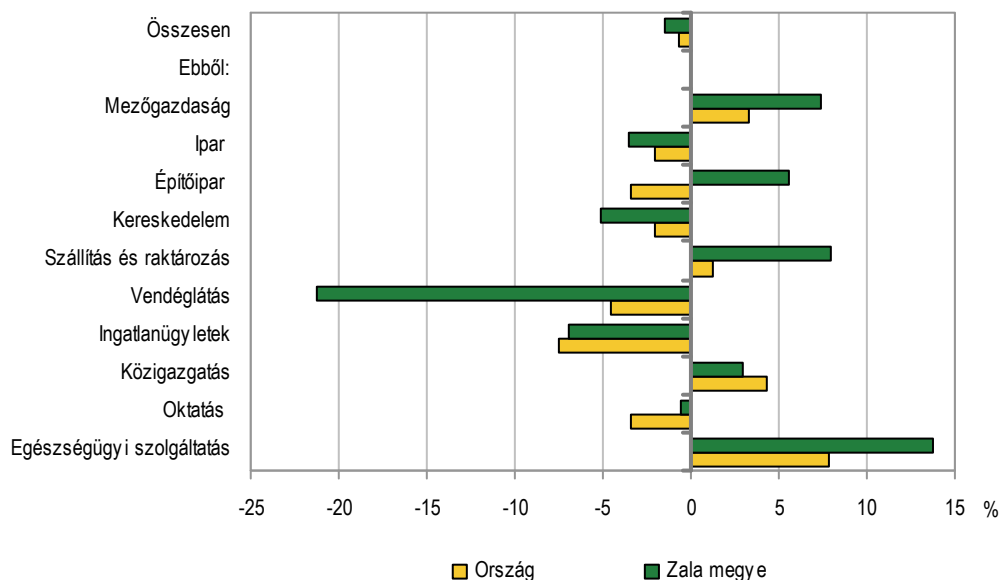
A Központi Statisztikai Hivatal munkaerő felmérésének adatai szerint a harmadik negyedévben az ország 15–74 éves népességéből 4,4 millió fő volt aktív, akik közel kilenczetedét foglalkoztatták, így a foglalkoztatottsági ráta 51,4%-ot, az aktivitási arány pedig 57,4%-ot tett ki. Zala megyében az említett korú népességéből 133,7 ezer fő tartozott az aktívak közé, közülük 119,0 ezer főt foglalkoztattak. 2011 azonos időszakához viszonyítva utóbbiak számának mérséklődése mellett a munkanélkülieké erőteljesen növekedett, így a megye munkaerőpiaci helyzete romlott. Ennek ellenére mind az aktivitási, mind a foglalkoztatási ráta kedvezőbb az országosnál.

Az intézményi munkaügyi adatgyűjtés alapján a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél, valamint a megfigyelt nonprofit szervezeteknél országosan 2,7 millióan álltak alkalmazásban, 0,7%-kal kevesebben mint tavaly ilyenkor. Zala megyében az átlagosnál nagyobb, 1,5%-os volt a csökkenés, így az időszak végén 59 090 főt foglalkoztattak. Kétharmaduk a versenyszférában dolgozott, ahol számuk egy év alatt 2,8%-kal apadt, míg a

költségvetés területén 2,5%-os gyarapodás történt. Utóbbi alapvető oka, hogy itt jelentkeznek a közfoglalkoztatottak. Zalában fizikai foglalkozású munkavállalót 1,8%-kal, szellemi 1,1%-kal kevesebbet alkalmaztak mint tavaly ilyenkor.

1. ábra

Az alkalmazásban állók számának változása főbb nemzetgazdasági áganként 2011. I–III. negyedévhez viszonyítva

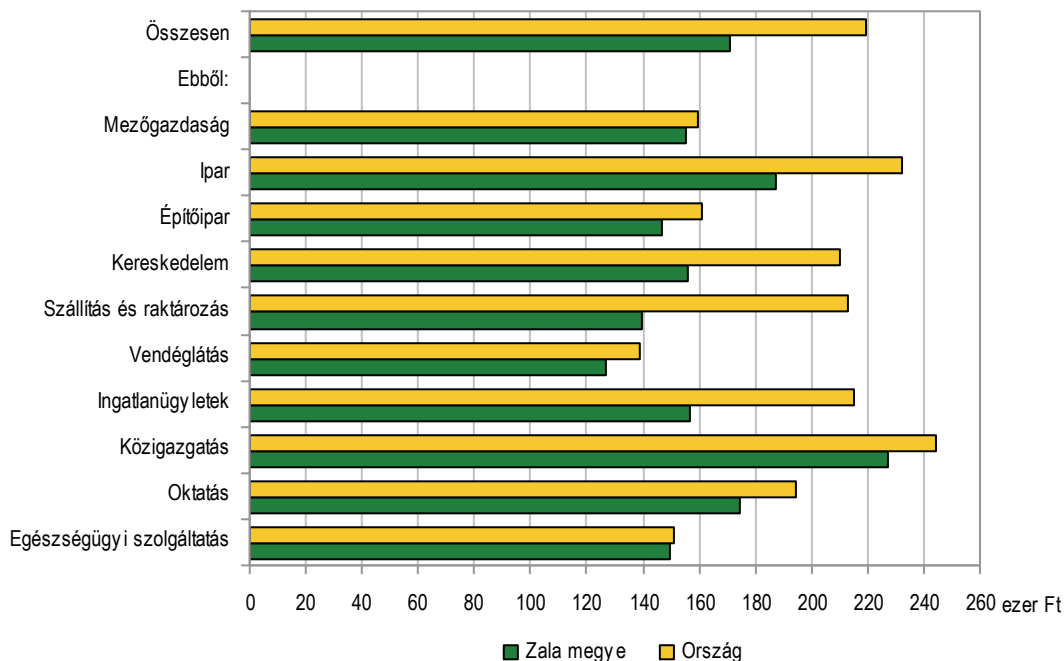

Az egyes nemzetgazdasági ágakat tekintve továbbra is a feldolgozóipar és az egészségügyi szolgáltatás a két legnagyobb foglalkoztató, ahol az alkalmazásban állók negyede, illetve 13%-a dolgozott. A feldolgozóiparon belül a gépipar, valamint az élelmiszeripar létszáma a legnagyobb. Gazdasági áganként eltérően változott a munkaerő felhasználás. A termelő ágakban az ipar kivételével mindenütt gyarapodott az alkalmazottak száma, legerőteljesebben (7,4%) a mezőgazdaságban. A foglalkoztatottak valamivel több mint hattizede a szolgáltatási szektorban talált munkát, ezen belül négy gazdasági ág kivételével mindenütt csökkent a létszám. Az egészségügyi szolgáltatásban 14%-os bővülés történt, mely alapvetően a közfoglalkoztatási programra vezethető vissza, hiszen e jogviszonyban állók kilenczede e területen dolgozott.

Az első három negyedévben a havi bruttó átlagkereset 171,3 ezer forint volt a megyében, ami 48,4 ezer forintra (22%) maradt el az országostól. Ezen belül a versenyszférában 169,0 ezer, a költségvetési szerveknél pedig 177,4 ezer forint volt a nagysága. Előbbiben 8,9%-kal, utóbbiban pedig mindössze 1,3%-kal növekedtek a bérek. Az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva a bruttó átlagkereset átlagosan 6,8%-kal nőtt a megyében, ami magasabb az országosnál, így a megye „lemaradása” kissé enyhült. A nemzetgazdasági ágakat tekintve a legmagasabb bérszínvonal (397,3 ezer forint) az energiaipart jellemezte, ezzel szemben a vendéglátásban alig haladta meg a 127 ezer forintot.

A családi kedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 111,4 ezer forintot tett ki, 1,4%-kal többet mint egy évvel korábban. A legrosszabbul (vendéglátás) és a legjobban (energiaipar) fizető nemzetgazdasági ágak között háromszoros volt a különbség. A szellemi dolgozók átlagosan 145,0 ezer, a fizikaiak pedig 87,9 ezer forintot vihettek haza havonta.

Havi bruttó átlagkereset, 2012. I–III. negyedév

A pénzbeli és természetbeni juttatásokat is figyelembe véve az átlagos havi munkajövedelem egy év távlatában 6,4%-kal növekedett, s 181,6 ezer forintot tett ki. Az egyéb juttatások aránya 5,7% volt, ami a szállítás és a raktározás nemzetgazdasági ágban a legmagasabb, 18%, emellett a bányászatban haladta meg a 10%-ot.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint egy év alatt mintegy 10 ezer fővel (1,9%) csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma az országban, s így szeptember végén 526,7 ezer főt regisztráltak. Ezzel szemben Zalában 1,3%-os volt a növekedés, s az időszak végén 13 945 fő tartozott e kategóriába. A munkanélküliek között a nők voltak többen, számuk az átlagosnál erőteljesebben (5,3%) növekedett. Az álláskeresők több mint negyede egy éve nem talált munkát, s közülük 1 573 főnek már legalább két éve nincs állása. Az elhelyezkedni kívánók több mint tizede (1 497 fő) pályakezdő, számuk 35%-kal, arányuk pedig 2,7 százalékponttal növekedett egy év alatt. (A jelentősebb növekedésben az „Első munkahely garancia” program indulása is szerepet játszott.) Közülük minden második érettségizett, és 114-nek diplomája is van. A fiatal, 25 év alatti álláskeresők helyzete szintén kedvezőtlenül alakult, az előző évhez viszonyítva ötödével voltak többen, részesedésük pedig 2,8 százalékponttal növekedett. Az összetételt tekintve a többi korosztály esetében nem történt számottevő változás, a munkanélküliek közel négytizede a 45 éven felüliek köréből került ki, ami magasabb az országosnál. Az álláskeresők közül 561 fő megváltozott munkaképességű személy. Közülük minden második 8 általános, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezett, és háromtizedük 54 évesnél idősebb.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya 10,7% volt az időszak végén, amely az előző évinél magasabb, ennek ellenére kedvezőbb az országosnál. A munkanélküliségi ráta a nagykanizsai és a letenyei térségben a legkedvezőtlenebb, 13,6%, illetve 13,2%, ugyanakkor Lentiben 7,4%-kal a legkedvezőbb.

Szeptember végén 1 242 bejelentett betöltetlen álláshely volt a megyében, ötödével kevesebb mint tavaly ilyenkor. Egy álláshelyre átlagosan 11 munkanélküli jutott, ami az országosnál négyvel kedvezőbb.

1. tábla

A munkanélküliség főbb jellemzői kirendeltségenként, 2012. szeptember

Kirendeltség	Nyilvántartott álláskeresők száma			Pályakezdő álláskereső, fő	Álláskeresők aránya ^{a)}		
	fő	2011. szeptember	2012. augusztus		százalék	előző év szeptemberhez	előző hónaphoz
		= 100,0				viszonyított változás, százalékpont	
Zalaegerszeg	4 523	108,8	103,1	503	9,4	1,0	0,3
Nagykanizsa	5 036	106,5	101,9	517	13,6	1,2	0,2
Keszthely	1 834	100,7	107,4	198	9,0	0,3	0,6
Lenti	736	99,5	106,7	57	7,4	0,1	0,4
Letenye	1 001	81,4	95,2	120	13,2	-2,6	-0,6
Zalaszentgrót	815	74,6	106,0	102	10,7	-3,3	0,6
Összesen	13 945	101,3	102,9	1 497	10,7	0,5	0,5

a) Nyilvántartott álláskeresők a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva.

Gazdasági szervezetek

Szeptember végén 53 466 gazdasági szervezetet regisztráltak Zala megyei székhellyel, ami az országos állomány 3,0%-át jelentette. 2011. azonos időszakához viszonyítva a megyei állomány 0,8%-kal gyarapodott, ez azonban elmaradt az országostól. A vállalkozások száma megközelítette a 49 ezret, 76%-uk egyéni, a többi pedig társas formában volt bejegyezve.

Az időszak végén 3 923 nonprofit szervezet volt a megyében, 2,1%-kal több mint tavaly ilyenkor. 42%-uk érdekképviselőt látott el, 31%-uk az ingatlanügyletek gazdasági ágban, 18%-uk a művészet, szórakoztatás, szabadidő területén tevékenykedett, míg a többi ágazat súlya elenyésző.

A társas vállalkozásokon belül továbbra is a kft-k alapítása a legnépszerűbb, számuk egy év alatt 6,8%-kal gyarapodott, ennek ellenére arányuk (63%) 3,7 százalékponttal elmarad az országostól. Az időszak végén 3,8 ezer betéti társaság és 106 részvénytársaság volt a megyében.

Főtevékenységük alapján a 11 781 társas vállalkozás háromnegyede valamely szolgáltatási ágban volt bejegyezve, ezen belül közel háromtizedük a kereskedelem, gépjárműjavításban. A szakmai, tudományos, műszaki tevékenység aránya 18% volt, míg a többi területé 2,2 és 12% között szóródott. A termelő szektorban nyilvántartott 2 865 társas vállalkozás közel negytedede főtevékenysége alapján a feldolgozóiparba tartozott.

A társas vállalkozások létszám-kategóriánkénti összetétele számottevően nem változott, vagyis 93%-uk továbbra is legfeljebb 9 főt foglalkoztató ún. mikrovállalkozások közé tartozik, mely arány az országosnál másfél százalékponttal alacsonyabb. Mindössze 21 olyan vállalkozás van a megyében, amely 250 főnél több dolgozót foglalkoztat, ez az országosnak mindössze 2,4%-át jelentette.

A regisztrált 37 ezer egyéni vállalkozás 45%-a mellék-, 32%-a főfoglalkozásúként, 23%-a pedig nyugdíjasként szerepelt a nyilvántartásban. Az őstermelők kötelező adószám kiváltásának következtében az egyéni vállalkozások legnagyobb számban és arányban (40%) a mezőgazdaságban fordulnak elő, és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, valamint az ingatlanügyletek (jellemzően ingatlan bérbeadás) részaránya is meghaladta a 10%-ot. A magánvállalkozások közül mindössze 73 foglalkoztatott legalább tíz főt.

A szervezetszám növekedésének következtében emelkedett a vállalkozássűrűség. Szeptember végén a megyében ezer lakosra 171 vállalkozás jutott, mely az országosnál négyvel magasabb.

Az 53,5 ezer regisztrált szervezetek nem mindegyike végzett gazdasági tevékenységet. Szeptember végén 1 238 felszámolás alatt állt, 7 szervezetnél pedig csődeljárás volt folyamatban.

Beruházás

Az országos folyamatokkal ellentétben az első három negyedévben a megyében a beruházásokra fordított összeg emelkedett. Zalában a gazdasági szervezetek 25,8 milliárd forintot fektettek be, ami folyóáron 16%-kal magasabb az előző év azonos időszakánál. Nagyságrendje azonban igen alacsony, az országosból való részesedése mindössze 1,3% volt.

Egy lakosra 90,5 ezer forint teljesítményérték jutott, ami az országos 45%-át jelentette. Ezzel Zala csupán Nógrád megyét előzte meg a főváros és a megyék rangsorában.

A beruházások 55%-a az épületek és egyéb építmények építését, 42%-a pedig a gépek, berendezések, járművek beszerzését szolgálta. Az előbbiekre 23, az utóbbiakra pedig 7,8%-kal többet fordítottak. A jármű- és gépbeszerzések hattizede importból származott, melyekre tizedével nagyobb összeget szántak, mint egy évvel korábban.

A fejlesztések több mint négytizede az iparban realizálódott, melyből 64%-kal a feldolgozóipar részesedett. Itt a beruházások nagysága kismértékben bővült az előző év azonos időszakához képest, így súlyuk kisebb lett, miközben főként a bányászaté nőtt. Itt a beruházások értéke 1,9-szeresére emelkedett, ezzel az ágazaton belüli súlya 11%-ot tett ki. Az iparban épületek építésére az előző év azonos időszakánál 27%-kal nagyobb összeget, gépek, berendezések, járművek beszerzésére 5,6%-kal kevesebbet fordítottak, így előbbiek képviselték az ágazati beruházások 54%-át. Az ipart követően a mezőgazdaságban költöttek a legtöbbet fejlesztésekre, melynek nagysága folyóáron stagnálást jelez. A szállítás, raktározás az összes beruházásból egytizeddel részesedett, itt az előző év azonos időszakához képest 1,6-szeres növekedés történt. Az ennél némileg kisebb arányú közigazgatás, védelem ágban 1,3-szeresére nőtt a fejlesztések nagysága. Emellett a kereskedelem, gépjárműjavításban bejegyzett vállalkozások költöttek a legtöbbet beruházási célra.

Ipar

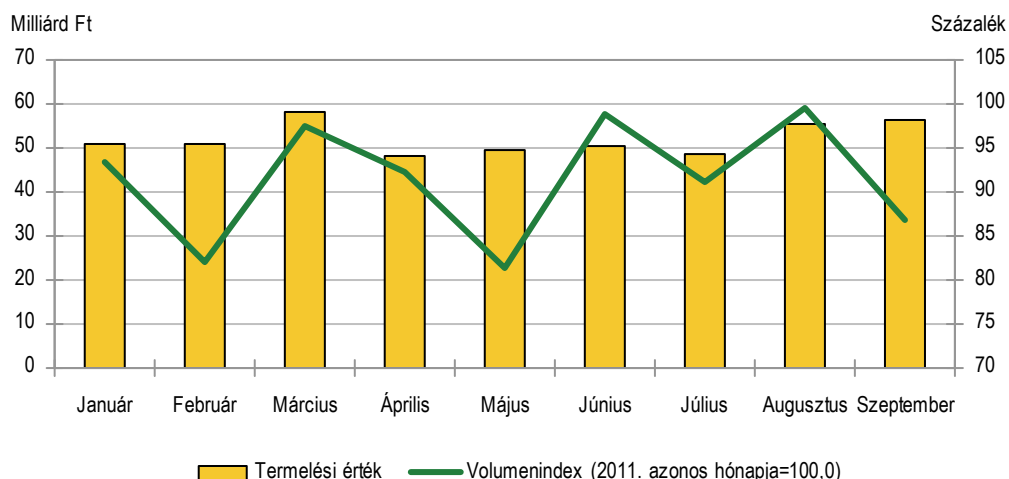
Az első kilenc hónapban a legalább öt főt foglalkoztató ipari vállalkozások teljesítménye 17 337 milliárd forintot tett ki, ami 0,8%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. A termelés alakulása megyei szinten jelentős eltéréseket mutatott. Az országos produktum 2,7%-át Zala megye adta, itt a teljesítmény egy év távlatában 8,5%-kal csökkent. Ez a visszaesés területi összehasonlításban Komárom-Esztergom megye után a legnagyobb mértékű volt.

Egy lakosra átlagosan 1,6 millió forint termelési érték jutott, mely a főváros és a megyék csökkenő rangsorában a hetedik helyet jelenti. A fajlagos mutató értéke 1,6%-kal kevesebb mint tavaly ilyenkor, s így 5,6%-kal maradt el az országos átlagtól.

A megye ipari termelésének közel háromtizedét a zalai székhellyel bejegyzett, legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek állították elő, melyek 132,4 milliárd forintos teljesítménye összehasonlító áron 1,7%-kal alacsonyabb az előző évinél. A kibocsátás 84%-át (111,7 milliárd forint), a feldolgozóipar adta, annak ellenére, hogy itt a termelés az átlagosnál erőteljesebben csökkent. A feldolgozóipar produktumából a gépipar részesedése volt a legmagasabb, 22%. Az ágazatcsoport teljesítménye egy év távlatában 27%-kal csökkent, mely döntően a gép, gépi berendezések gyártásának (ami a gépipari termelés héttizedét adja) közel háromtizedes visszaeséséből adódott. (E csökkenést alapvetően egy tavalyi évben még ezen ágazatba tartozó gazdálkodó szervezet más ágazatba történő átsorolása okozta.)

3. ábra

Az ipari termelés volumene és változása, 2012^{a)}

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.

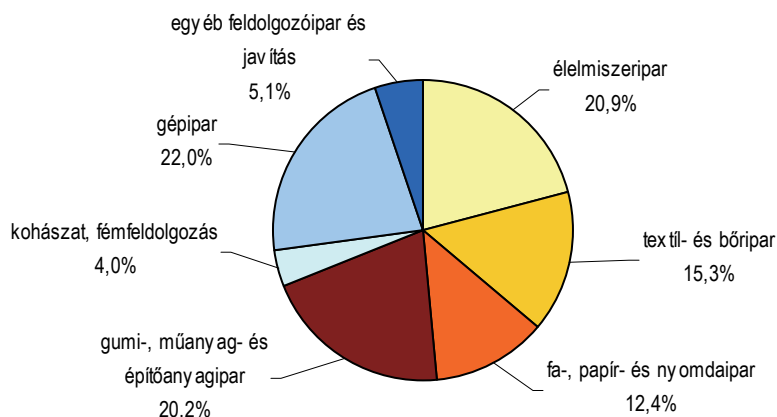
Az élelmiszeriparban ezzel szemben több mint tizedével bővült a termelés. Ezen belül a mintegy 50%-os súlyt képviselő tejfeldolgozásban 4,3%-kal, a közel negyedrészt képező húsfeldolgozásban 1,9-szeresére nőtt a produktum. Főtevékenységük alapján a pékáruk, térszafélék gyártásában regisztrált, legalább 50 főt foglalkoztató gazdálkodó szervezetek ezzel szemben 11%-kal alacsonyabb termelési értéket értek el.

A kohászat, fémfeldolgozás 4,4 milliárd forintos teljesítménye 22%-kal magasabb az előző évinél, s a fa, papír- és nyomdaipar is 13%-kal bővült.

A megyei székhelyű, 49 fő feletti ipari szervezetek az év első kilenc hónapjában 132,1 milliárd forint árbevételt realizáltak, összehasonlítva áron számolva 1,6%-kal kevesebbet mint 2011 azonos időszakában. Ezen belül a hazai, valamint a külföldi piacra történő értékesítés között mind irányában, mind nagyságában számottevő a különbség. Az előállított termékek 52%-a külföldi piacokon talált gazdára, e relációban a csökkenés 7,4% volt, míg a belföldi értékesítés 5,6%-kal növekedett. A termeléshez hasonlóan az összes bevétel 84%-át a feldolgozóipar realizálta, az ide befolyt összeg 5,2%-kal volt kevesebb az előző évinél. Termékeinek közel hattizede került külföldre, mely összehasonlítva áron 12%-os visszaesést mutatott, míg a belföldi eladások 5,0%-kal bővültek.

4. ábra

A feldolgozóipar termelésének megoszlása, 2012. I–III. negyedév

A termelés csökkenése az alkalmazottak számának stagnálása mellett valósult meg, ami a termelékenység romlását eredményezte. Szeptember végéig a 49 fő feletti szervezetek összesen 11,4 ezer főt foglalkoztattak, több mint kilenczizedük a feldolgozóiparban talált munkát. Egy foglalkoztatott átlagosan 11,6 millió forint termelési értéket állított elő, 1,3%-kal kevesebbet mint tavaly ilyenkor. A feldolgozóipar fajlagos mutatója az ágazatra jellemzőnél egy millió forinttal alacsonyabb, s az előző év azonos időszakához képest 4,7%-kal mérséklődött. Január-szeptemberben a feldolgozóipari ágazatcsoportok nagyobb részénél termelékenység csökkenés következett be. Legnagyobb visszaesés (22%) a gépiparban történt, ezzel szemben a fa-, papír- és nyomdaiparban több mint egytizedes volt a javulás. Ez utóbbi fajlagos mutatója a legmagasabb (15,9 millió forint), ami közel nyolcszorosa a villamos berendezés gyártásban mérhetőnek.

Az első három negyedévben a 49 főnél nagyobb létszámú ipari vállalkozásoknál alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 199,5 ezer forintot tett ki. A fizetések az átlagnál nagyobb mértékben, 8,4%-kal emelkedtek, szintjük ennek ellenére 53 ezer forinttal elmaradt az országostól. A szellemiek keresete 356,8 ezer forint, a fizikaiaké 158,5 ezer forint volt.

A feldolgozóipar ágazatai közül a fizikai dolgozók a gumi-, műanyag- és építőanyag iparban, a szellemiek pedig a kohászatban keresték a legtöbbet. Ez sorrendben közel ötödével, illetve 16%-kal magasabb az iparban jellemzőnél. A legalacsonyabb bruttó fizetés mind a fizikaiaknál mind a szellemieknél a járműgyártást jellemezte.

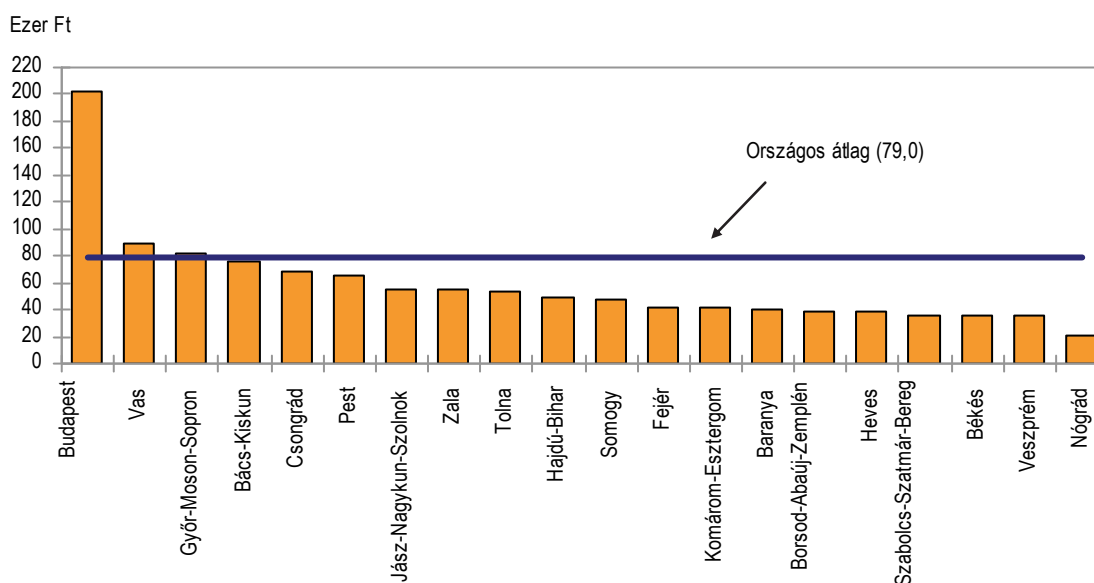
Építőipar

Országosan a legalább öt főt foglalkoztató építőipari vállalkozások teljesítménye az első három negyedévben összehasonlító áron kismértékben, 1,3%-kal csökkent. A fővároson kívül mindössze négy megyében nőtt a termelés, közülük Vasban 1,4-szeresére, Zalában pedig 13%-kal.

Egy lakosra átlagosan 79 ezer forint építőipari termelési érték jutott. A zalai mutató az országos közel héttizedét, 54,8 ezer forintot tett ki, ami a főváros és a megyék rangsorában a nyolcadik helyet jelentette.

5. ábra

Egy lakosra jutó termelési érték, 2012. I–III. negyedév

A zalai székhelyű építőipari vállalkozások 15,6 milliárd forintos termeléséből az épületek, valamint az egyéb építmények építése 48–52%-os arányban részesedett. Előbbiek teljesítménye 11%-kal csökkent, az utóbbiaké másfélszeresére nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Az épületek építésén belül továbbra is a lakó- és nem lakó épületek kivitelezésének a súlya a meghatározó. Az egyéb építmények építésének közel héttizedét a közművek létesítése adta, ezen belül döntő részt a folyadék szállítására szolgáló közművek építése képviselte. A speciális szaképítésen belül az épületgépészeti szerelések és az egyéb speciális szaképítések domináltak.

Az első három negyedévben az építőipari termelés 46%-át az 50 főnél nagyobb cégek adták, akik a megyei közműépítések közel nyolctizedét, a lakó- és nem lakó épületekre szóló feladatok pedig több mint négytizedét végezték el. A 37%-os részesedéssel bíró 10–49 főt foglalkoztató szervezetek főként speciális szaképítést, valamint egyéb építmények építését végezték. A kilenc főnél kisebb létszámot foglalkoztatók tevékenységének több mint felét a speciális szaképítés adta, de az épületépítési projektek szervezését kizárólag ezek a szervezetek végezték.

Az első kilenc hónapban a zalai szervezetek 24,9 milliárd forint értékben kötöttek új szerződéseket, ami közel negyedével haladta meg az egy évvel korábbit. A leigazolt munkák fele-fele arányban épületek és egyéb építmények építésére vonatkoztak, közülük az épületek építésére kötött szerződések értéke 1,4-szeresére nőtt.

Lakásépítés

Szeptember végéig 6 509 új lakás épült az országban, ötödével kevesebb mint 2011 azonos időszakában. A kiadott lakásépítési engedélyek száma 7 794 volt, ami 12%-os csökkenést jelentett egy év alatt. Az építések tekintetében jelentős területi eltérések mutatkoznak. A legnagyobb (1,6-szeres) növekedés Hajdú-Bihar megyében történt, míg a fővárosban fele annyi lakás sem épült mint tavaly ilyenkor.

Zala megyében kilenc hónap alatt 117 új lakás épült, ami 3,3%-kal maradt el az egy évvel korábbitól. A községekben az átlagosnál jóval nagyobb mértékű (29%) volt a visszaesés, és csupán 13%-ukban történt építkezés. A városokban 65 új lakást vettek használatba (35%-kal többet mint tavaly ilyenkor), melynek több mint harmada a megyeszékhelyen készült el.

Az építetők körben továbbra is a természetes személyek szerepe a meghatározó, az új lakások közül mindössze nyolc építetője volt vállalkozás. Ebből adódóan az építés célja is számottevően változott, az időszak végéig használatbavételi engedélyt kapott lakásokból csupán hat készült értékesítésre. Az előző évhez viszonyítva a népességarányos mutató alapján a megye helyzete kissé romlott, tízezer lakosra 4,1 lakásépítés jutott, mely az országosnak a kétharmadát sem érte el, s a megyék, valamint a főváros csökkenő sorrendjében mindössze a tizennegyedik helyhez elegendő.

Az építési cél, valamint az építetők kör változásával összefüggésben a használatba vett lakások szobaszám szerinti összetétele is módosult. A négy, vagy annál több szobával épített lakások aránya 59%-ról 49%-ra, s ezzel egyidejűleg az átlagos nagyság 132 m²-re csökkent, ami ennek ellenére 26-tal magasabb az országosnál.

Az újonnan átadott otthonok közüzemi vízhálózattal való ellátottsága teljes körű, s közel kilenctizedük közcsatorna hálózattal is rendelkezik. Valamivel több mint háromnegyedük vezetékes gázzal ellátott, s ezen belül 88%-uk gázzal fűtött.

A megyében kiadott építési engedélyek számának alakulása a lakásépítések további csökkenését, stagnálását vetíti előre. Szeptember végéig 160 engedélyt adtak ki a hatóságok a megyében, ötödével kevesebbet mint tavaly ilyenkor. Ezen belül a községekben volt erőteljesebb a visszaesés, ahol számuk az előző évinek a kétharmadát sem érte el.

Az első három negyedévben 70 lakás szűnt meg, melynek közel háromnegyede avulás miatt következett be, átlagos alapterületük pedig 78 m² volt. A lakásépítések és megszűnések eredményeként száz épített lakásra 60 megszűnés jutott, 2,5-szer több mint országosan.

Turizmus

Az év első kilenc hónapjában az ország kereskedelmi szálláshelyein 6,5 millió vendég 17,3 millió éjszakára foglalt szállást, amely az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,8%-os, illetve 4,1%-os növekedésnek felel meg. Zalában ennél kedvezőtlenebbül alakult a vendégforgalom, ennek ellenére az eltöltött vendégéjszakák száma Budapest után továbbra is itt a második legmagasabb. Szeptember végéig 422,1 ezer vendég fordult meg a megyében, 3,6%-kal kevesebb, mint 2011 azonos időszakában. Ezen belül a külföldi és a hazai vendégek körében eltérő irányú a változás. A határon túlról érkezők száma (148,6 ezer fő) egy év alatt enyhén növekedett, ami teljes mértékben a második negyedév bővülésének az eredménye. A külföldi vendégek zöme (71%) az Európai Unió területéről, legtöbbször Németországból, a szomszédos Ausztriából, valamint Csehországból látogatott a megyébe. Emellett az orosz és az ukrán turisták érdeklődése számottevő. Belföldi vendég az előző évinél minden negyedévben kevesebb érkezett, így a kilenc hónap során összességében 5,7%-kal csökkent számuk.

Szeptember végéig összesen 1 658,6 ezer éjszakát töltöttek a vendégek a megyében, ami 2,9%-kal maradt el a tavaly ilyenkoritól. A külföldről érkezők 1,3%-kal, a hazai turisták pedig 4,3%-kal kevesebb éjszakára foglaltak szállást mint egy évvel korábban. Az átlagos tartózkodási idő kismértékben növekedett (3,9 éjszaka), melyen belül továbbra is a külföldiek maradtak huzamosabb ideig (5,3 éjszaka) a szállásukon. A belföldiek átlagosan 3,2 éjszakára vették igénybe a szálláshelyeket. Az átlagosnál jóval hosszabb ideig (4,7 éjszaka) a gyógyszállodákban tartózkodtak a vendégek, melyen belül a külföldiek 6,8, a hazai turisták pedig 3,1 éjszakára maradtak.

Szálláshely-típusonként vizsgálva mind a magyarok, mind a külföldiek körében a magasabb színvonalat kínáló szállodák a népszerűbbek, a vendégek 84%-a a szállodákat vette igénybe. Az egészségügyi szolgáltatások széles palettáját nyújtó, a gyógy- és termálvizek adta lehetőségek kihasználására épülő gyógy- és wellness szállodák az év első kilenc hónapjában 264,2 ezer vendéget fogadtak. Továbbra is a négycsillagos hotelek a legnépszerűbbek, a legnagyobb forgalom náluk realizálódott. Ezen egységeket szeptember végéig 170,9 ezren, a háromcsillagos hoteleket pedig 154,9 ezren keresték fel. Miközben a hotelekben 2,3%-kal többen pihentek, addig az egyéb szálláshelyeken több mint ötödével csökkent a vendégszám, ezen belül az üdülőházakban volt a legnagyobb, 39%-os a visszaesés.

A vendégek elmaradásának, illetve az eltöltött éjszakák számának csökkenésének következtében romlott a kapacitás-lekötés. A szálláshelyek átlagosan 27%-os férőhely-kihasználtsággal üzemeltek, ami kedvezőtlenebb az előző évinél, de még így is magasabb az országosnál. A magasabb komfortfokozatú szálláshelyek az átlagosnál jóval nagyobb lekötöttséget értek el, a szállodák 39, ezen belül a gyógyszállodák 51, a wellness hotelek pedig 48%-os foglaltsággal üzemeltek. Ezzel szemben az alacsonyabb kategóriájú szálláshelyek férőhely-kihasználtsága 7–18% között alakult.

Zala megye kereskedelmi szálláshelyeinek forgalmát alapvetően a Balaton-part, illetve a gyógyfürdőjéről ismert Hévíz és Zalakaros határozza meg. A külföldi vendégforgalom mindkét nyaralóhelyen bővült. Hévízen a növekedés döntően az orosz és ukrán, valamint a szlovák forgalom bővüléséből adódott, Zalakarosra pedig a német és osztrák vendégek látogattak jóval többen az előző évinél. (Hévízre közel ugyanannyian érkeztek Oroszországból, mint a szomszédos Ausztriából.) Honfitársaink közül Zalakaroson 12%-kal kevesebben, Hévízen pedig 1,0%-kal többen pihentek, mint egy évvel korábban. E változások hatására a két város együttes forgalma a vendégek számában másfél, a vendégéjszakákéban pedig fél százalékos

növekedést eredményezett, s így az időszak végéig a vendégek 62%-a e két településen foglalt szállást, s az eltöltött vendégéjszakák közel héttizede is itt realizálódott.

A megye kereskedelmi szálláshelyeinek bruttó árbevétele meghaladta a 20 milliárd forintot, amely folyó áron számolva 9,5%-kal magasabb az előző évinél. A bevétel közel fele, 9,8 milliárd forint szállásdíjból képződött, ami az átlagosnál erőteljesebben növekedett. A belföldi turizmust a korábbi években élénkítő üdülési csekk felhasználása az adójogszabályok változása miatt visszaesett, a szeptember végéig beváltott utalványok értéke 395,4 millió forint volt, ami az előző évnek alig több mint negyede. Az üdülési csekket folyamatosan a SZÉP kártya váltja fel, amit szeptemberben 126 zalai szálláshelyen fogadtak el. Beváltott értéke 945,3 millió forint volt, így a belföldi szállásdíjbevételeből való részesedése 24%-ot tett ki, ami 5,0 százalékponttal magasabb az országosnál.

Közúti közlekedési balesetek

Szeptember végéig az ország közútjain 11 584 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt, 2,3%-kal kevesebb mint 2011 azonos időszakában. Közülük 390 halálos kimenetelű volt, közel héttizedük könnyű, a többi pedig súlyos sérüléssel végződött.

Zalában az I–III. negyedévben összesen 412 közúti közlekedési baleset következett be, 18-cal több mint egy évvel korábban. Közülük 14 végződött halállal, 145 súlyos, 253 pedig könnyű sérüléssel járt. A balesetek kimenetele kedvezőbb lett. A halálos, valamint a súlyos sérüléssel járóké 12 és 7,1%-kal csökkent, a könnyű sérüléssel végződőké viszont az átlagosnál jóval nagyobb mértékben (14%) növekedett.

A szigorítások, illetve a gyakoribb ellenőrzések hatására sem javult viszont az ittas állapotban okozott balesetek száma és aránya. Az időszak végéig 71 ilyen jellegű baleset történt a megyében, 17-tel (közel harmadával) több mint egy évvel korábban. Ez az összes baleset 17%-át jelentette, ami 6 százalékponttal kedvezőtlenebb az országosnál.

A balesetek döntő részét járművezetők okozták, gyalogosok hibájából mindössze 11 történt. Az előidéző okok között a leggyakoribb a gyorskanyarítás, majd ezt nagyságrendben az elsőbbségi szabályok megsértése, valamint a szabálytalan irányváltás, kanyarodás szabályainak be nem tartása követi.

Szeptember végéig 15 személy vesztette életét és 501-en sérültek meg súlyosan, vagy könnyebben a megye közútjain, összességében 3,4%-kal kevesebben, mint tavaly ilyenkor. A megyében száz balesetben átlagosan 125 személy sérült meg, illetve hunyt el, 4-gyel kevesebb mint országosan.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Szekeres Jánosné

Telefon: (+36-1) 487-4410, janosne.szekeres@ksh.hu

info.zalaegerszeg@ksh.hu, telefon: (+36-92) 313-780